

A Győri Ítéltábla a ... pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. ...jogtanácsos által képviselt **...i Országos Büntetés-végrehajtási Intézet alperes** ellen sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2018. május 24. napján kelt 28.P.20.596/2017/33/II. számú ítélete ellen a felperes által 36. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyja helyben, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd elsőfokú eljárással kapcsolatos díja a teljes mértékben pervesztes felperes terhére esik.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (Egyszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd másodfokú eljárással kapcsolatos díja a felperes terhére esik.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapította tényállás szerint a felperes 2016. június 20. napjától 2017. július 31. napjáig terjedő időszakban volt az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben fegyház végrehajtási fokozatban, általános rezsimben és közepes biztonsági kockázatban fogvatartott. 2017. július 31. napján átkerült előbb a benyújtó 3be, majd a eljárást segítő 2be.

I.

A felperes légzőszervi rendellenességben szenved, amely miatt az alváshoz **légzőkészüléket** kell használnia, mely légzési elégtelenség esetén megfelelő mennyiségű levegőt juttat a légzőszerveibe. Az elektromos hálózatról működtethető készülék a felperes alperesnél tartózkodása idején mindvégig működőképes volt. Működtetéséhez az alperes biztosította az elektromos áramot. Amennyiben az áramszolgáltatásban valamilyen hiba lépett fel, az alperes megfelelően gondoskodott az újra működésbe hozataláról. Az áramszolgáltatás akadozása vagy kimaradása nem az alperes felelősségébe eső körülmény miatt merült fel. A fogvatartottak alkalmanként maguk kapcsolták le az áramot, illetve előfordult, hogy a zárkákban magas áramellátást igénylő készüléket (vízforralót) működtettek, és a biztosíték kioldott. Jelzése esetén az alperes gondoskodott az elektromos áram visszaállításáról.

A felperes lélegeztető készülékének kiegészítő része (a párásító) idővel tönkrement, javításához szakcég javaslatára és speciális szaktudásra volt szükség. A felperes légzőkészüléke a felperes

2016.08.01. napján kelt kérelme alapján 2016. augusztus 4. napján beszállításra került az **A M Kft.**-hez, mely annak működőképességét állapította meg azzal, hogy csak az úgynevezett kiegészítő funkció, azaz a párasító egység - amely a szájba befűjt levegő párasítását végzi el - nem működik. A kiegészítő funkcióhoz kapcsolódó alkatrész cserére, javításra nem rendelkezett kompetenciával a Kft., így javításra nem került sor.

A felperes **2016. november 17. napján** ismételten kérte légzőkészüléke javítását, kérelme 2016. november 30. napján arra hivatkozással került elutasításra, hogy a készüléket az **A Kft.** szerint csak Budapesten lehet javíttatni, a felperes azonban eziránt nem terjesztett elő kérelmet, másrészt nem rendelkezik pénzzel a készülék megjavításához. Az elutasító határozat ellen - megfelelő jogorvoslati tájékoztatás ellenére - a felperes panaszt nem terjesztett elő.

2016. december hó 1. napján a felperes büntetése végrehajtásának félbeszakítását kérte. Az alperes 2016. december 29. napján kelt 30529/3953/2016. számú határozatában a kérelmet elutasította. Arra hivatkozott, hogy a felperes kérelmét arra alapította, hogy segíteni kívánt élettársa költözésében, szobafestést és parkettázást kíván végezni, mivel szakembert nem tudnak megfizetni, illetve jelezte azt is, hogy légzőkészüléke elromlott, amit szeretne megjavíttatni. A határozat szerint a rendőrségi környezettanulmány a negatív tartalmú volt, a felperes megjelenése veszélyt jelenthet a közbiztonságra, másrészt utalt arra, hogy a kérelemben jelzett indok nem fontosabb a szabadságvesztés végrehajtásánál.

2017. január 2. napján a felperes e határozattal szemben panaszt terjesztett elő, mely elutasításra került. A határozat arra hivatkozott, hogy személyes meghallgatása során a felperes a panaszát már nem tartotta fenn, **kérelmét visszavonta**, s mivel eljárásjogi értelemben a visszavonásra nincs lehetőség, ezért került sor a kérelem elutasítására.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek abból fakadóan egészségkárosodása, egészségromlása nem keletkezett, hogy a légzőkészülék szilikonos részének cseréje elmaradt, és amiatt sem, hogy alkalomadtán átmenetileg lekapcsolásra került, vagy megszakadt a folyamatos áramellátás. A felperes a légzőkészülék hiányosságai, vagy nem megfelelő működése miatt kialvatlanság okán nem hiányzott a munkából. Mióta a eljárást segítő 2ben tartózkodik a felperes, azóta sem került sor a légzőkészülék cseréjére, javítására.

A felperes az alperesnél tartózkodása alatt 126.513 forintot keresett, 2016. július 20-án 95.000 forintot küldött hozzátartozóinak, míg a hozzátartozói 77.000 forintot küldtek a részére.

II.

Az úgynevezett Fogvatartotti Alrendszer Nyilvántartás - a továbbiakban: FANY - rögzítette, hogy a felperes zsír, fűszerszegény, májkímélő diétára szorul, melyet az alperes biztosított. A speciális étlapot a fogvatartottak jogszabályi előírás szerinti élelmezési normája és az orvosi előírás szerinti speciális étrend figyelembevételével az alperessel szerződött vállalkozó (**P.D Kft.**) állította össze az alperessel együttműködve. Az étlap az alapnormás ételekhez igazodó, de az egyes diétáknak megfelelő eltérésekkel, így ugyanazon étel elkészülhet az alapnormás kivitelben, illetve diétásan is. Amennyiben ez nem lehetséges, csak akkor kerül más ételfajta a fogvatartottak részére kiadásra.

A felperesnek fogvatartása alatt nem merült fel a diétája nem megfelelő biztosításából adódó betegsége, egészségügyi panasz. **A diéta kapcsán írásban panaszt nem terjesztett elő.** A 2016. január 5. napjától 2017. október 30-ig terjedő időszak kimutatása szerint a diétájába nem illeszthető

ételeket is vásárolt az úgynevezett kiétkeztető boltban 14.000 forint értékben. A magát nem dohányzóként megjelölő felperes a kiétkeztető boltban dohánytermékeket is vásárolt fogvatartása alatt mintegy 42.000 forint összegben, noha ezen termékek kereskedelme a büntetés-végrehajtási intézetekben szigorúan tiltott, fegyelmi vétséget valósít meg.

III.

Fogvatartása alatt megfelelő **egészségügyi ellátásban** részesült a felperes, megkapta a gyógyszereit, ellátatlan panasza nem volt. 2016. november 17. napján egy darab erős lóbalzsam vásárlására vonatkozó kérelmet terjesztett elő hátfájásra hivatkozással, mely 2017. január 16. napján elutasításra került azzal, hogy csak orvosi rendelvénnyel alapján javasolt igénybe venni kenőcsöt, s azt azután tudja megrendelni, ha az orvos megvizsgálta. Az elutasító határozat ellen - megfelelő jogorvoslati tájékoztatás ellenére - a **felperes panaszt nem terjesztett elő.**

IV.

Az alperes a fogvatartottak részére a **szabad levegőn való tartózkodást** megfelelően biztosította napi egy óra időtartamban. Előírás hiányában a sétaudvaron padok, fedett rész, illetve vízvételi lehetőség nem került kialakításra, a fogvatartottaknak azonban lehetősége van arra, hogy a sétaudvarra vizet vigyenek magukkal. A felperes a szabad levegőn való tartózkodás elmaradása, illetve körülményei miatt **panaszt nem terjesztett elő.**

V.

A felperes 2016. július 25. napjától úgynevezett dolgozó fogvatartott volt, a **M H Zrt.** alkalmazásában állt, kiegészítő segédmunkás beosztásban. Az alperes a jogszabályi előírások szerint gondoskodott a felperes ruházatának biztosításáról. **Az általa végzett munka jellege munkaruházat biztosítását nem tette szükségessé.** A felperes a munkáltatásával összefüggésben a munkaruha hiánya miatti **panaszt nem terjesztett elő.**

Az alperes megfelelően biztosított a felperesnek **melegvizet**, annak hiánya van akadályoztatása miatt a felperes panaszt nem terjesztett elő.

* * *

Felperes módosított keresetében 11.000.0000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest az alábbi bontásban: 5.000.000 forintot követelt a légzőkészülék működtetésével kapcsolatos problémái miatt, 1.000.000 forintot a sétaudvar nem megfelelő kialakítása, 2.000.000 forintot a nem megfelelő orvosi ellátás, 2.000.000 forintot a diétás étel mellőzése, 1.000.000 forintot a megfelelő munkaruházat és a melegvíz biztosításának elmaradása miatt igényelt (utóbbit a 2016. december 12-től 2017 márciusáig tartó időszakra vetítve). Igénye alapjaként emberi méltósága, valamint testi épsége és egészsége megsértésére hivatkozott.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes fogvatartása során mindenben a jogszabályoknak és a Házi rendben foglaltaknak megfelelően járt el. A légzőkészüléket kiszállította az **A Kft**-hez, annak csak egy kiegészítő funkciója, a párástó egység nem működött, melynek javítása nem az alperes kötelezettsége, annak a költségét a fogvatartottnak kell állni.

* * *

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli, a felperes köteles viselni a pártfogó ügyvéd díját. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000 forint elsőfokú perköltséget.

A felperes keresetét a Ptk. személyiségi jogi rendelkezései, illetve a Ptk. 6:548. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősség speciális rendelkezései figyelembevételével bírálta el. Rámutatott, hogy amennyiben a fogvatartott a büntetés végrehajtás során szenved kárt, úgy a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének feltétele, annak igazolása, hogy a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, mely a konkrét esetben a büntetés végrehajtási szabályok szerinti panasz előterjesztéséhez való jogi kimerítését jelenti.

I.

A légzőkészülék javításának elmaradásával összefüggésben rámutatott, hogy **F G** és tanú tanúk vallomásából megállapítható volt, hogy maga a készülék működőképes volt, csak kiegészítő funkciója nem, de ez a rendeltetésszerű használatot nem akadályozta, s ennek ellenkezőjét a felperes sem állította. Az alperes nem volt köteles a felperes pénzügyi fedezetének hiánya mellett a meghibásodott szilikonos rész vagy az egész légzőkészülék cseréjére. Ugyanakkor az alperes igazolta azt is, hogy amikor a felperes megfelelő pénzügyi fedezettel rendelkezett, azt nem erre a célra fordította, hanem dohánytermékeket, illetve a diétás étrendjébe nem illeszthető termékeket vásárolt (10/A/7., 10/A/9.).

Az **A Kft.** javítási kísérletét követően a felperes a perbeli **légzőkészülék további javítását nem kérte, ezzel összefüggésben panaszt nem terjesztett elő**, így nem igazolt, hogy kívánsága ellenére nem biztosította az alperes a légzőkészülék, vagy a hibás rész cseréjét. Rámutatott, hogy a felperes 2017 augusztusában elkerült a eljárást segítő 2 intézethez, s azóta sem került sor a légzőkészülék cseréjére, vagy javítására (Bvtv. 156. § (1), (2), (5) és (6) bekezdés).

Kiemelte, hogy sem a felperes egészségügyi iratanyaga, sem az intézeti orvos dr. **S M** tanúvallomása nem támasztotta alá a felperes azon állításait, hogy a légzőkészülék hiányossága miatt élete veszélyben lett volna, egészségi állapota romlott, s depresszióssá vált. A légzőkészülék működési hiányossága folytán a felperes nem hiányzott a munkából, kialvatlanság, vagy betegség miatt.

A felperes tényelődásaival szemben dr. **S M** tanúvallomásából éppen ennek ellenkezője, az volt megállapítható, hogy a légzőkészülék nem életfenntartó, hanem megelőző jellegű funkcióval működik. **Ö P, G L** és **B J**, valamint **Sz F** tanúk vallomása sem igazolta, hogy a felperes egészségi állapota romlott volna alperesnél történő fogvatartása alatt. A 2017. augusztus 1. napján kelt alperesi orvosi nyilatkozat szerint (10/A/4.) a felperes „fizikai munkára alkalmas - nehéz”, illetve „egészséges, bármilyen munkával foglalkoztatható”.

Rámutatott, hogy az nem volt az alperesnek felróható körülmény, hogy a zárkában időszakosan nem volt biztosított az áramellátás. Maga a felperes is úgy nyilatkozott, hogy a fogvatartottak kapcsolták le az áramot (keresetlevél 1. oldal, 31. számú jegyzőkönyv 9. oldal), illetve olyan eszközt csatlakoztattak a villamos hálózathoz, mely a biztosíték kioldását eredményezte, jelzése alapján azonban az áram visszakapcsolása megtörtént (31. számú jegyzőkönyv 10. oldal). Azzal összefüggésben, hogy alkalomadtán az éjszakai áram biztosítása elmaradt, nem következett be egészségügyi károsodása, egészségügyi állapota sem romlott. A tanúk vallomásából az volt

megállapítható, hogy nem az alperesnek felróható okból merültek fel az áramellátási problémák, azokkal összefüggésben pedig a felperes panaszt sem terjesztett elő.

II.

Rámutatott, hogy a felperes csak állította, de igazolni nem tudta, hogy az alperes nem biztosította számára az előírt **diétás étrendet**. **F K** tanúvallomásából megállapítható volt, hogy az alperesnél ugyanazon étel az alapnormához kapcsolódóan és diétásan is elkészül, így a felperes által meghallgatni kért tanúk vallomása sem igazolta, hogy nem az előírásoknak megfelelő ételt kapta a felperes (22. számú jegyzőkönyv; 31. számú jegyzőkönyv).

A felperes egészségügyi iratanyaga (10/A/4.) nem támasztja alá a felperes azon állítását, hogy állapota romlott volna a nem megfelelő diéta miatt, nem igazol megbetegedést, s ezt erősítette meg dr. **S M** tanúvallomása, illetve az „Orvosi nyilatkozat a fogvatartott munkavégző képességeiről” elnevezésű irat is. A diétával összefüggésben **a felperes panaszt nem terjesztett elő**.

III.

A felperesi egészségügyi iratanyaga (10/A/4.) a szükséges orvosi ellátás megtörténtét igazolja, a felperes szükség esetén a megfelelő szakrendelésre is beutalásra került, egészségügyi panaszaira a megfelelő gyógyszer megkapta. Az egészségtől való elszakítással kapcsolatos állapításait az „Orvosi nyilatkozat a fogvatartott munkavégző képességeiről” elnevezésű irat és dr. **S M** tanúvallomása is cáfolta. Ugyanakkor a felperes **panaszt sem terjesztett elő** a nem megfelelő orvosi ellátás, vagy a nem megfelelő gyógyszer biztosításával összefüggésben.

IV.

A felperes sétaudvarral kapcsolatos igényét amiatt utasította el, mert egyrészt nem igazolta, hogy panaszt terjesztett elő a sérelmezett hiányosságok miatt, másrészt nincs olyan jogszabályi előírás, mely szerint az alperes - egyéni kényelmi szempontként - köteles lenne a sétaudvaron fedett rész, ülő alkalmatosság, vagy vízivási lehetőség biztosítására.

V.

A munkaruhával kapcsolatos igényt arra alapítottnak utasította el, hogy a felperes nem bizonyította, hogy olyan munkát végzett volna, melyhez kapcsolódóan az alperest jogszabályon alapuló kötelezettség terhelte volna munkaruha biztosítására, ezen túlmenően ezzel összefüggésben sem terjesztett elő panaszt a felperes.

A felperes a meleg vízzel összefüggő tényállításait sem bizonyította. A tanúk állításai bizonytalanok és túl általánosak voltak, s a felperes ezzel a sérelemmel összefüggésben sem terjesztett elő panaszt.

* * *

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen elsődlegesen annak a kereset szerinti megváltoztatása, másodlagosan hatályon kívül helyezése iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Arra hivatkozott, hogy keresetét az Alaptörvény II. cikke szerinti emberi méltósághoz és a XX. cikke szerinti testi és lelki egészséghez való jog alapozza meg, mely a fogvatartottat is megilleti. Álláspontja szerint, amikor egy ember élete, egészsége múlik egy intézkedésen, nem mérlegelhető, hogy egy állami működésű intézmény ehhez segítséget kell-e nyújtson. A készülék cseréjét az

alperes nem biztosította, ezzel a felperes egészségét súlyosan veszélyeztette, életminőségét rontotta. Ha az alperes a készülék vízpárologtató részét a felperes kérésének megfelelően megjavította volna és a desztillált vizet is biztosította volna, úgy rendeltetésszerűen használva a készüléket a felperes szája nem száradt volna ki. Az alperes a felperes számára desztillált vizet nem csupán, csapvizet biztosított, a párologtató funkció emiatt ment tönkre.

A készülék **működőképessége** vonatkozásában az eljárást segítő 1 vélhetően nem is volt jogosult véleményt nyilvánítani, a eljárást segítő 2ben megállapítást nyert, hogy a felperes légzőkészüléke nem javítható, emellett a készülék 5 év után, míg a tartozékok 12 hónap után cserélendők.

Kiemelte, hogy **soha nem tett olyan kijelentés, hogy ő nem kéri a készülék Budapesten történő javítását**, az alperes az erre vonatkozó állítását a per során semmivel nem bizonyította. Ez életszerűtlen is lenne az ő egészségi állapotára tekintettel, hiszen nem önmaga ellensége, a készülék javítása érdekében a Helsinki Bizottsághoz fordult, illetve panaszt is terjesztett elő.

A 8/2014. (XII.12.) IM rendelet 11. § (6) bekezdése alapján a Bvtv. 156. § (2) bekezdése szerinti feltételek teljesülése vizsgálendő a térítési díj átvállalása kapcsán. Az IM rendelet 11. § (7) bekezdése szerint a Bvtv. 156. § (6) bekezdése szerinti térítésmentes egészségügyi ellátást és a Bvtv. 156. § (2) bekezdése szerinti feltételek hiányában térítésmentes gyógyászati segédeszközt és annak javítását - orvosi javaslatra, különös méltánylást érdemlő esetben - a bv intézet vezetője engedélyezheti.

A Bvtv. 156. § (5) és (6) bekezdése szerinti különös méltánylást érdemlő esetkör az ő esetében is fennáll. A felperesnek egészsége és élete megóvása érdekében volt szüksége a költségek megelőlegezésére. Nem azt várta el, hogy az alperes vállalja át véglegesen e költségeket, csupán azt, hogy előlegezze meg, amíg a szükséges pénzügyi keret nem áll a felperes rendelkezésére. Az átvállalt költségeket bérézéséből vállalta volna részletekben megtéríteni.

* * *

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte.

Mindenekelőtt arra utalt, hogy a Bv. tv. 143. § (1) bekezdése szerinti kártérítési igényt a felperes nem terjesztett elő a perindítás előtt.

Érdemben arra hivatkozott, hogy fellebbezése elején a felperes olyan véleményre hivatkozik, melyre vonatkozó okirati bizonyítékot a perben nem csatolta. A készülékről adott vélemény vélhetően nem szakszerviztől származó, az abban foglaltakkal ellentétes a perben tanúként meghallgatott eljárást segítő 1 szervizmunkatársainak vallomása. A készülék működőképes volt a vizsgálat időpontjában, csak a kiegészítő funkció, a párasító rész szorult javításra.

Az arra vonatkozó irat elfekszik a periratok között is, hogy - a főorvosi bejegyzés szerint - megkapta a felperes a tájékoztatást, hogy a készülék csak Budapesten javítható, azt azonban nem kérte. Nem helytálló emiatt a felperes azon hivatkozása, hogy csak szegedi tartózkodása alkalmával kapott ilyen információt. A fogvatartottak kérelmek, panaszok benyújtására írásban meghatározott nyomtatványon jogosultak és kötelesek, melynek adatai a Fogvatartotti Alrendszer Nyilvántartás adataiban (FANY) rögzítésre kerülnek. A Budapesten történő javítás tárgyában a felperes kérelmet nem terjesztett elő.

Bár a felperes annak szükségességére hivatkozik fellebbezésében, sem az alpereshez kerülését megelőzően, sem azt követően nem került sor évente a gégecső és a maszk cseréjére, vagy az alapkészülék javítására, cseréjére, ezt egyedül alperesi kötelezettségnek gondolja a felperes és az alperes terhére rója.

A Bvtv. 156. §-a bekezdéseire is alaptalanul hivatkozik felperes fellebbezésében, hiszen az esetében hiányzik az a feltétel, hogy munkavégző képességének megőrzéséhez, vagy helyreállításához szükséges a gyógyászati segédeszköz. A készülék alapfunkciója bizonyítottan működött, a felperes mindvégig dolgozott az alperesi intézetnél tartózkodása alatt, munkavégzésében a kiegészítő funkció hibája nem akadályozta. Dolgozó elítelt esetében pedig a Bvtv. 156. § (2) bekezdése alapján feltétel a térítési díj átvállalásához, hogy a fogvatartás során bekövetkezett munkabaleset, vagy a munkavégzéshez kapcsolódó megbetegedés tegye a kezelést szükségessé, mely a felperes esetében nem merült fel. A felperesnél évek óta beállt állapotról volt szó, ami a napi rendszeres munkavégzését nem befolyásolta, így a Bvtv. 156. § (6) bekezdése szerinti különös méltánylást érdemlő esetkör sem állt fenn, a bv intézet parancsnoka pedig pozitív diszkriminációt pedig nem alkalmazhatott a felperes javára.

* * *

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú eljárás megismétlésére alapot adó, az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabálysértés hiányában - ilyen szabálysértésre maga a fellebbező felperes sem mutatott rá - az ítélet tábla nem látott lehetőséget az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú eljárás megismétlésére, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg, érdemi döntése is helytálló, indokolásával az ítélet tábla túlnyomórészt egyetértett, azt elsődlegesen a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiak szerint pontosítja és egészíti ki.

I.

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítélet tábla, hogy az, hogy a Bvtv. 143. § (1) bekezdése szerinti igényt a felperes nem terjesztett elő, nem volt a perben történő igényérvényesítés akadálya, mert a Ptk. alapján érvényesített sérelemdíj igény közvetlenül bíróság előtt érvényesíthető. (BDT.2017. 3620.)

II.

A felperes által érvényesített igény jellegére (sérelemdíj), illetve arra figyelemmel, hogy az alperes a fogvatartás során közigazgatási jogkörben jár el, egyszerre kellett teljesülnie a Ptk. 2:52. §-a szerinti, a sérelemdíj alkalmazásához szükséges feltételeknek, és annak a követelménynek, hogy a felperes merítse ki a közigazgatási szerv jogellenes tevékenységével vagy mulasztásával okozati összefüggésben keletkező nem vagyoni hátrány elhárítására alkalmas és rendelkezésére álló **rendes jogorvoslati lehetőségeit**.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a büntetés végrehajtás kapcsán elszenvedett hátrány (nem vagyoni sérelem) esetében **rendes jogorvoslatnak** a 2013. évi CCXL. törvény 21. § (1)

bekezdése szerinti **panasz minősül**. A panaszjog gyakorlásának elmaradása azonban csak akkor minősül a kártérítési vagy sérelemdíj iránti igény érvényesítését kizáró körülménynek, amennyiben alkalmas a kár, illetve a nem vagyoni sérelem elhárítására.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak mindenben megfelelő tájékoztatás (8. sz. jkv. 3. o. utolsó két bekezdése) ellenére sem igazolta a felperes, hogy az általa állított sérelmekkel összefüggésben panasszal élt volna. A rendelkezésre álló iratok szerint panaszt nem terjesztett elő (ha igen azt visszavonta), ami (mint a sérelem elhárítására alkalmas jogorvoslat elmulasztása) a **panasz elbírálására nyitva álló határidő után bekövetkezett hátrányok kapcsán a felperes igényérvényesítését eleve kizárja**.

A légzőkészülékkel összefüggésben helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes kérelme 2016. november 30. napján elutasításra került, mely ellen panaszt nem terjesztett elő. A részben a készülék javítására alapítottan igényelt végrehajtás félbeszakításra irányuló kérelmét elutasító határozat elleni panaszát pedig visszavonta, így a Bv. tv. 21. § (7) bekezdése alapján annak elutasításáról kellett az alperesnek határozni, ami tartalmában azonos azzal, hogy a felperes a jogorvoslati lehetőségeit nem merítette ki.

Helyesen mutatott rá az alperes, hogy a felperes jövedelemmel rendelkezett és nem a fogvatartása során bekövetkezett munkabaleset, illetve megbetegedés tette szükségessé a gyógyászati segédeszköz használatát. Emiatt a Pp. 156. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazása az esetben fel sem merül. Az pedig, hogy az alperes megsértette-e a különös méltánylást érdemlő esetekben irányadó, az egészségügyi szolgáltatás költségének átvállalására vonatkozó rendelkezéseket - figyelemmel a 8/2014. (XII.12.) IM rendelet 11. § (7) bekezdésében foglaltakra is - éppen a jogorvoslathoz való jog kimerítése hiánya miatt nincs lehetőség a polgári perben vizsgálni. A légzőkészülék cseréje (javítása) kapcsán az, hogy mennyiben volt megfeleltethető az alperes eljárása a Bv. tv. 156. §-ában, illetve a 8/2014. (XII.12.) IM rendelet 11. §-ában foglaltaknak, éppen az elmulasztott panasz esetén lefolytatandó eljárásnak képezte volna a tárgyát.

Nem igazolta a felperes sem a légzőkészülékkel, sem az egyéb sérelmezett pontokkal összefüggésben azt sem, hogy a panasz elvi előterjeszthetősége és az elbírálására nyitva álló határidő **köztes időszakában** a sérelmezett körülménnyel összefüggésben **egészségkárosodást** szenvedett volna el, illetve - ennek hiányában - **életkörülményei olyan mértékben elnehezültek volna**, mely személyiségi jogsértés megállapítására és ennek folytán sérelemdíjra alapot adna. A teljesség kedvéért mutat rá az ítéletábra, hogy a felperes által elsődlegesen a légzőkészülék működési rendellenessége által kapcsán állított veszélyeztetettség nem azonosítható a légzőkészülék működési rendellenessége miatt bekövetkező egészségkárosodással, **önmagában a veszélyeztetettség** személyiségi jogsértésként nem értelmezhető, sérelemdíj megállapítására nem ad alapot.

III.

A fentiek - a kereset alapját képező magatartás vagy mulasztás megtörténtének igazolása, jogszerűségének, illetve jogellenességének vizsgálata hiányában is - önmagukban kizárják a perbeli igény érvényesítését Ennek ellenére - a teljesség kedvéért - az ítéletábra rámutat arra is, hogy **az elsőfokú bíróság által a felperes által sérelmezettek érdekében kifejtetteket is mindenben osztja**.

IV.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében a pártfogó ügyvédi díj viseléséről rendelkezett. A Pp. 87.§./2/ bekezdése alapján a pártfogó ügyvédi költség vonatkozásában - a díj összegének megállapítása nélkül - csak azt kell a bíróságnak megállapítani, hogy az milyen meghatározott arányban , melyik fél terhére esik. Annak viseléséről - a félnek biztosított költségkedvezmény tartalmától függően - a jogi segítségnyújtó szolgálat fog határozni. A terminológiai félreértések elkerülése végett az ítélőtábla pontosította az elsőfokú bíróság ítéletének ezzel összefüggő rendelkezését. (Ezt az álláspontot foglalta el a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2012. február 22. és 24. napján tartott Országos Tanácskozása; BH 2012/5.szám)

A fentiekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a pártfogó ügyvédi költség viselésére vonatkozó rendelkezés szövegezésbeli pontosításával - helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban is vesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségeinek megtérítésére, mely az alperest képviselő jogtanácsosnak a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) és b.) pontja, és 3. § (5) és (6) bekezdése szerinti, a kifejtett tevékenységgel arányban álló munkadíjából áll.

A felperes részére engedélyezett személyes költségmentesség folytán a fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

A pártfogó ügyvéd másodfokú díjáról az ítélőtábla a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján határozott.

ör, 2018. október 11.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó